

Kysymys	Vastaus
<p>Minne hakemus jätetään?</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Hakemus jätetään MMM:n hakuportaalissa, suora linkki hakuportaaliin https://www.hankerahoitus.fi/MMM/hakemus/index.php?a=1 - Hakuportaaliin täytyy rekisteröityä ja luoda tunnukset. - Hakukortiksi valitaan Hiilestä kiinni -kehittämishankehaku, kierros 1
<p>Mitkä ovat painopisteet?</p> <p>Kannattaako lähettää ollenkaan hakemusta, joka ei sovi noihin mainittuihin tarkempiin aiheisiin?</p>	<p>Haun teemat ovat:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ilmastokestävän metsätalouden edistäminen - Ilmastokestävän maatalouden edistäminen - Maankäytön muutokset ja kosteikot - Maa- ja metsätalouden sopeutuminen - Tieto-ohjelman toteutus <p>Hankehaun tarkemmat painopistealueet löytyvät hakuilmoituksesta. Jokaisella teemalla edistetään tiettyjä toimenpiteitä ja teemassa on lueteltu erikseen tarkemmat aiheet, joista erityisesti toivotaan hakemuksia. Hakuun voi myös laittaa hakemuksen, joka tukee hakuilmoituksessa teemaan kirjattuja toimenpiteitä, mutta prioriteetti on määritellyillä tarkemmilla aiheilla.</p> <p>Hakuilmoitus ja yleiset ohjeet MMM -sivuilla.</p>
<p>Hankkeiden kesto</p>	<p>Hankkeet voivat alkaa aikaisintaan huhtikuun alussa 2021 ja kestää enintään 3 vuotta.</p> <p>Valittavat hankkeet rahoitetaan valtion vuoden 2020 ja 2021 talousarvion momentilta 30.40.22. rahoitusta hankkeisiin voidaan myöntää tässä haussa enintään 31.12.2023 saakka.</p>
<p>Tulosten avoimuus</p>	

<p><i>Tuloksista edellytetään, että ne ovat avoimesti ja vapaasti saatavilla. Useissa, varsinkin Tieto-ohjelman hankkeissa syntyyne ohjelmistoa, jonka perusta on suurelta osin kehitetty jo aiemmin, esimerkiksi yrityksen omalla rahoituksella. Uusi ohjelmisto täydentää aiempaa eikä toimi ilman tätä ns. background-aineistoa.</i></p> <p>Miten avoimuusvaatimus suhtautuu yllä kuvatun kaltaiseen tilanteeseen?</p>	<p>Lähtökohtaisesti hankkeissa tuotetut tulokset täytyy olla avoimesti saatavilla ja sovellettavissa käytäntöön. Tämä on myös hankkeiden arvioinnissa yksi kriteeri ja katsotaan hankkeelle eduksi.</p> <p>Mahdollisten aiempien IPR-oikeuksien nojalla suojattuja ohjelmistoja ei vaadita avattavaksi, mutta tulokset ja hyödynnettävyys täytyy pystyä kuvaamaan (kts. myös huomiointi arvioinnissa). Hankkeissa käytettävään ja tausta-aineiston omistukseen ei kohdistu mitään vaatimuksia rahoitusehdoissa.</p> <p>Mikäli hankkeessa on useampia toteuttajia, on oikeuksista ja rajauksista tärkeä sopia etukäteen. Hankkeesta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet ja niihin liittyvät käyttöoikeudet jaetaan konsortion osapuolten kesken tavalla, joka vastaa niiden työmäärää, panoksia ja etuja. Vaihtoehtoisesti tutkimusorganisaatiot saavat markkinahintaa vastaavan korvauksen niiden toiminnasta syntyvistä ja osallistuville yrityksille myönnettävistä immateriaalioikeuksista tai immateriaalioikeuksista, joihin osallistuvat yritykset saavat käyttöoikeudet.</p>
<p>Jos yritys hakee rahoitusta, niin ovathan aina näissä kaikki tulokset julkisia?</p>	<p>Lähtökohtaisesti hankkeissa tuotettujen tulosten tulee olla avoimesti saatavilla ja sovellettavissa käytäntöön.</p> <p>Mahdollisten aiempien IPR-oikeuksien nojalla suojattuja ohjelmistoja ei vaadita avattavaksi, mutta tulokset ja hyödynnettävyys täytyy pystyä kuvaamaan ja tulosten hyödynnettävyys sekä monistettavuus huomioidaan myös arviointikriteereissä.</p>
<p>Pitääkö Hiilestä kiinni -haussa rahoitettavilla, sivuvirtojen hyödyntämiseen liittyvillä toimilla olla suora yhteys metsätalouteen (esim. tuhkalannoitus)?</p>	<p>Teemassa ilmastokestävän metsätalouden edistäminen sivuvirtojen hyödyntäminen voi liittyä myös metsäteollisuuden sivuvirtojen hyödyntämiseen.</p>
<p>Minkä verran toivotaan yrityksiä mukaan hankkeisiin?</p>	<p>Yritysten määrälle ei ole määriteltä rajaa tai tavoitetta. Yritykset voivat osallistua hankkeisiin ja yrityksiä toivotaankin aktiivisesti mukaan hakuun. Konsortion monipuolisuus ja toimivuus sekä tulosten sovellettavuus käytäntöön nähdään etuna arviointikriteereissä.</p>

<p>Tutkimus- ja innovaatio-ohjelma</p> <p>Onko tutkimus- ja innovaatiohankkeisiin myös tulossa useampi vai oliko syksyn hakukierros ainoa?</p> <p>Koska edellisen, viime vuoden lopun Hiilestä kiinni haun tulokset tulevat eli ovatko jo tiedossa ennen tämän haun päättymistä?</p>	<p>Hiilestä kiinni T&I ohjelman päätökset tulevat todennäköisesti viikolla 7 tai 8. Kyseisessä haussa on haettu nimenomaan tutkimushankkeita, nyt auki olevassa haussa haetaan kehittämispainotteisia hankkeita, joten täysin samalla hakemuksella ei kannata tähän hakuun osallistua. Kannattaa myös huomioida, että resurssit tarpeen tullen riittävät molempien hankkeiden toteuttamiseen.</p> <p>Tutkimus- ja innovaatio-ohjelmasta on tarkoituksena avata täydennyspöytäkirja vuoden 2021 aikana.</p> <p>Lisätietoja TI-ohjelmasta MMM -sivuilta.</p>
<p>Millainen on hakemusten arviointipaneeli?</p>	<p>Hakemukset arvioidaan virkatyönä hakuilmoituksessa mainittujen kriteerien mukaisesti ja rahoituksen myöntäminen perustuu kokonaisharkintaan. Hakemuksista voidaan pyytää ulkopuolisia arvioita.</p>
<p>Kuka voi olla hakijana?</p>	<p>Rahoitusta voivat hakea julkis- tai yksityisoikeudelliset oikeushenkilöt. Esimerkiksi maankäyttösektorilla toimivat yritykset, kehittämissyhteisöt, järjestöt, ammattikorkeakoulut, yliopistot ja tutkimuslaitokset, virastot ja laitokset sekä kunnat tai maakuntien liitot. Rahoitusta eivät voi kuitenkaan hakea yksityishenkilöt.</p>
<p>Mitä tietopohjan vahvistaminen tarkoittaa?</p>	<p>Tietopohjan vahvistamisella tarkoitetaan ilmastotoimenpiteiden toteuttamiseksi ja arvioimiseksi tarvittavan tiedon tuottamista. Tietopohjan vahvistaminen sisältää tutkimustiedon aukkojen paikkaamista sekä tietojärjestelmien tietopuutteiden täydentämistä. Tietotarpeita ja toimenpide-esityksiä on lueteltu esimerkiksi maankäyttösektorin tietohjelmassa.</p>
<p>Tutkimushanke vai kehittämishanke?</p> <p>Haku on kehittämistä varten. Saako mukana olla kuitenkin tutkimuksellista tiedon keruuta eli tutkimusta, jos se on perusteltua?</p> <p>Missä määrin haetaan tutkimusta ja missä määrin kehittämishankkeita?</p>	<p>Tässä haussa haetaan kehittämishankkeita, jotka soveltavat tutkittua tietoa käytäntöön. Painotus on siis kehittämistyössä ja olemassa olevan tiedon jalkautuksessa kentälle.</p> <p>Hankkeissa voi olla mukana tutkimuksellista tiedon keruuta, kun se tukee hankkeen kehittämistehtävää. Kehittämishankehaun lisäksi ilmastotoimenpidekokonaisuudessa toteutetaan tutkimus- ja innovaatio-ohjelma, jonka täydennyspöytäkirja avautuu loppuvuodesta.</p>

<p>Onko hanke pelkästään kehittämistä, vai saako olla myös jotain tutkimusta mukana?</p>	
<p>Teemojen yhdistäminen:</p> <p>Miten tiukkaa hankkeiden rajat ovat, voidaanko niitä yhdistellä/linkitellä?</p> <p>Onko hyvä vai huono ajatus, että hankkeessa olisi useamman teeman asioita? Yksi pääteema, mutta tukee muitakin?</p>	<p>Hakemukseen voi valita useamman teeman. Linkit teemojen välillä on kuitenkin tärkeä tuoda esiin hakemuksessa ja avata, miten hanke tukee mitään teemaa.</p> <p>Maa- ja metsätalousministeriö voi myös arvioinnin yhteydessä ehdottaa hankkeiden yhdistämistä. Olemme tässä tapauksessa aina yhteydessä hakijaan. Sektorirajat ylittävät hankkeet ovat tervetulleita.</p>
<p>Minkä tarkkuustason hakemuksia odotetaan?</p>	<p>Hakujärjestelmän lomake itsessään on yksinkertainen ja toivomme tiiviitä hakemuksia. Hankesuunnitelman pohja löytyy hakuilmoituksen liitteenä.</p>
<p>Kuinka paljon tälle hakukierrokselle on varattu rahoitusta?</p>	<p>Hakuun varattu summa vaihtelee teemoittain ja löytyy hakuilmoituksesta teemojen kohdalta.</p> <p>Hankkeiden koko voi vaihdella noin 50 000 – 400 000 euron välillä.</p>
<p>Voiko hankkeessa olla mukana kansainvälisiä tutkimuslaitoksia?</p>	<p>Ei rahoitettavana tahona. Mukana voi olla kansainvälisiä kumppaneita, mutta rahoituksen saajana tulee olla suomalainen julkis- tai yksityisoikeudellinen oikeushenkilö eli Suomeen rekisteröity organisaatio.</p>
<p>Missä määrin edellytetään todennettua khk-päästöjen vähentymistä? Riittääkö oletus vai pitääkö projektissa olla mukana lisäksi khk-mittauksia?</p>	<p>Mittausten tarpeellisuus riippuu hankkeen teemasta ja aiheesta. Hankesuunnitelmassa tulee kuvata hankkeen avulla tavoiteltavat suorat tai välilliset ilmastovaikutukset sekä niiden aikajänne. Projektissa voi olla mukana khk-mittauksia, mikäli se on hankkeen tavoitteiden kannalta tarpeellista ja mahdollista toteuttaa. Kaikissa hankkeissa mittaukset eivät ole välttämättömiä.</p>
<p>Hankkeiden laaja-alaisuus: Suomi vai maakunta vai kunta, kun kuntakin voi olla hakemassa?</p>	<p>Hanke voi olla alueellinen tai valtakunnallinen, tärkeintä on tulosten käyttökelpoisuus, monistettavuus ja laajennettavuus, joka on yksi hankkeiden arviointikriteereistä.</p>

<p>Miten MMM voi auttaa mahdollisten kumppaneiden löytämiseksi, voiko johonkin kerätä kiinnostuneet yhteistyökumppanit?</p>	<p>Webinaarin osallistujat ovat voineet jättää yhteystietonsa jaettavaksi ja ne on kerätty yhteiseen työtilaan. Yhteystiedot poistetaan 28.2.2021.</p>
<p>Lisäykset 8.2.2021</p>	
<p>Onko tämä nyt avoinna oleva Hiilestä kiinni -hankehaku de minimis -säännön alaista tukea?</p>	<p>Tässä kehittämishankehaussa yrityksille myönnettävä valtiontuki ei ole de minimis -säännön alaista tukea. Tuki myönnetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen artikla 25 mukaisena tukena tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Tukitaso on yrityksille enintään 50% ja PK-yrityksille enintään 70%. Tarkemmat edellytykset ja hyväksyttävät kustannukset löytyvät yleiset ehdot – dokumentista.</p>
<p>Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan liittyvissä hankkeissa tukitaso voi olla 90 %. Mitä vaatimuksia omarahoitukselle on? Voiko omarahoitus olla yksityistä rahaa?</p>	<p>Omarahoitus voi olla organisaation omaa rahoitusta tai ulkopuolista yksityistä rahaa.</p>
<p>Tuki neuvontatoimintaan:</p> <p>Mitä neuvontatoimintaan varattu 1500 €/neuvontakerta sisältää? Mitä vaatimuksia neuvontakäynnille on hankkeessa?</p> <p>Miten neuvontaraha huomioidaan hankkeen budjetoinnissa?</p>	<p>Neuvonta voi kattaa kysymyksiä, jotka liittyvät ilmastonmuutoksen hillitsemiseen ja ilmastonmuutokseen sopeutumiseen, luonnon monimuotoisuuteen ja vesien suojeluun. Hakuilmoituksessa on listattu tarkemmat teemat, joita tällä hakukierroksella tullaan rahoittamaan.</p> <p>Neuvontapalveluja antamaan valituilla yksiköillä on oltava tarkoituksenmukaiset resurssit eli säännöllisesti koulutettavaa ja pätevää henkilöstöä sekä neuvontakokemusta, ja niiden neuvontatoiminnan on oltava luotettavaa niillä aloilla, joilla ne antavat neuvontaa.</p> <p>Rahoitusta ei myönnetä toimenpiteisiin, joita rahoitetaan maatalouden neuvontapalvelujen valtionavustusta annetun valtioneuvoston asetuksen (431/2016) nojalla.</p> <p>Hankkeen sisältämä neuvontaosio tulee eriyttää omaksi työpaketiksi. Budjetissa huomioidaan suunniteltujen neuvontakertojen määrä ja näistä aiheutuvat kustannukset. Neuvontakertaa kohden budjetoitu kustannus voi olla enintään 1500 euroa. Hyväksyttäväksi kustannuksiksi katsotaan avustettavan kohteen/hankkeen kannalta tarpeelliset ja määrältään</p>

	<p>kohtuulliset kustannukset.</p> <p>Tukeen ei saa liittyä suoria maksuja edunsaajille. Tuki on maksettava neuvontapalvelujen tarjoajalle.</p>
<p>Konsortio, jossa on yrityksiä, yhdistyksiä ja korkeakouluja hakee rahoitusta hankkeeseen, jonka tulokset ovat avoimesti kaikkien käytettävissä.</p> <p>Onko kyseessä silloin ei-taloudellinen toiminta ja onko rahoitusosuus tässä tapauksessa kaikkien toimijoiden osalta 90 %?</p>	<p>Rahoitusosuudet toimijoittain vaihtelevat ja on listattu hakuilmoituksessa seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valtion virastojen ja laitosten osalta 70 % - Taloudelliseen toimintaan 50% ja PK-yrityksille 70 % - Neuvontatoimintaan: 1500 euroa per neuvontakerta. - Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan: 90% - Suomen metsäkeskuksen osalta 100%. <p>Taloudellinen toiminta määritellään palveluiden tai tuotteiden myymiseksi markkinoilla. Yritysten osalta tuki on 50% ja PK-yrityksille 70 %. Mikäli tarkoituksenmukaista, yritysten tuottamat palvelut voidaan toteuttaa myös ostopalveluina, jolloin hankkeen toteuttajien tulee noudattaa hankintalainsäädäntöä. Avoimuuden vuoksi, maa- ja metsätalousministeriö edellyttää, että yli 10 000 euron hankinnat tulee kilpailuttaa pyytämällä tarjoukset tai selvittämällä hintataso muulla tavalla useammalta kuin yhdeltä tavarantoimittajalta. Kilpailutukseen liittyvät asiakirjat dokumentoidaan ja ne on pyydettyäessä toimitettava maa- ja metsätalousministeriölle.</p>
<p>Miten tutkimuslaitosten ja yliopistojen rahoitusosuus määräytyy tutkimushankkeissa? Onko mahdollista hakea korkeampaa rahoitusosuutta, jos hakemassa on kaksi yliopistoa ja tutkimuslaitos?</p>	<p>Rahoitusosuudet toimijoittain vaihtelevat ja on listattu hakuilmoituksessa seuraavasti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Valtion virastojen ja laitosten osalta 70 % - Taloudelliseen toimintaan 50% ja PK-yrityksille 70 % - Neuvontatoimintaan: 1500 euroa per neuvontakerta. - Muuhun kuin taloudelliseen toimintaan: 90% - Suomen metsäkeskuksen osalta 100%. <p>Hankekonsortiossa jokaiselle toimijalle tehdään oma rahoituspäätös soveltuvan tukitason mukaisesti.</p>
<p>Pitääkö koko hankkeen keskittyä suoraan hiili-toimenpiteisiin vai onko mahdollista saada osarahoitus</p>	<p>Hankehakemuksessa edellytetään listaamaan relevanssi maankäyttösektorin ilmastotoimenpiteisiin sekä kuvaamaan hankkeella tavoiteltavat ilmastovaikutukset. Rahoitus</p>

<p>ympäristöhankkeen osaan, joka keskittyy ilmastokysymyksiin?</p>	<p>voi kohdistua myös laajemman hankkeen osioon, joka vastaa kokonaisuuden tavoitteisiin. Tämä hankkeen osa tulee eriyttää omaksi työpaketiksi ja hankesuunnitelma laatia tämän haun ohjeistuksen mukaisesti.</p>
<p>Voidaanko puutuotteet hiilivarastoina -viestintähankkeet teemasta rahoittaa järjestävän tahon työntekijöiden palkkakulut, jotka liittyvät toimenpiteiden järjestämiseen käytettyyn aikaan?</p>	<p>Hankkeeseen voi sisällyttää kulut, jotka liittyvät suoraan toimenpiteiden valmisteluun ja toteutukseen. Kustannukset tulee olla johdettavissa kirjanpidosta.</p>
<p>Ilmeisesti jonkinlainen konsortion aiesopimus tulee laatia ja liittää hakemukseen.</p> <p>Minkä tyyppinen aiesopimuksen / konsortiosopimuksen tulee olla? Onko siitä MMM:llä omaa pohjaa vai voiko käyttää oman organisaation aiesopimus pohjaa? Mitä tietoja sopimuksessa tulee olla?</p>	<p>Mikäli rahoitusta hakee konsortio, jakavat konsortion osapuolet hankkeen taloudelliset, tekniset ja tieteelliset riskit sekä sen tulokset. Osapuolten on sovittava hankkeen ehdoista ennen hankkeen aloittamista. Konsortiosopimuksessa voidaan käyttää organisaatioiden omia aiesopimus pohjia.</p> <p>Sopimuksen sisältö: Erityisesti on sovittava kustannusten, riskien ja tulosten jakamisesta, tulosten levittämisestä sekä immateriaalioikeuksien käytöstä ja jakamisesta. Hankkeesta mahdollisesti syntyvät immateriaalioikeudet ja niihin liittyvät käyttöoikeudet jaetaan konsortion osapuolten kesken tavalla, joka vastaa niiden työmäärää, panoksia ja etuja.</p> <p>Sopimuksessa on hyvä olla mukana suunniteltu budjetti, rahoitussuunnitelma, osatoteuttajan roolit ja organisaatioiden lyhyt kuvaus.</p> <p>Konsortiot hakevat rahoitusta yhteisellä hakemuksella. Rahoitetuille hankkeille tehdään jokaiselle toimijalle oma rahoituspäätös.</p>
<p>Mihin kategoriaan voittoa tavoittelematon järjestö kuuluu tuen myöntämisen suhteen?</p>	<p>Ratkaisevaa ei ole organisaatiomuoto vaan toiminnan luonne. Mikäli tuettava toiminta on taloudellista toimintaa, on tukitaso enintään 70 %. Yleishyödyllinen ei-taloudelliseen toimintaan myönnettävä tuki on enintään 90 %.</p>
<p>Voidaanko hankkeeseen toteutukseen muodostaa konsortio, jossa on mukana sekä järjestöjä, valtion virastoja ja laitoksia että PK-yrityksiä ja onko kullakin toteuttajalla oma tukitaso?</p>	<p>Hankkeeseen voi muodostaa konsortion, jossa mukana on erityyppisiä toimijoita. Jokaiselle toimijalle tehdään oma erillinen tukipäätös ja tukitaso määräytyy toiminnan luonteen ja organisaation mukaisesti.</p>

<p>Jos PK-yritys osallistuu teeman 2 mukaiseen tutkimus- ja kehittämishankkeeseen, mikä olisi tukitaso?</p> <p>Onko yrittäjän oma palkka hankkeen toimenpiteiden toteuttamiseksi hyväksyttävä kustannus? Entä yrityksen kaluston käyttö kokeilutoimintaan? Tai rahtikulut?</p>	<p>PK-yritysten tukitaso on enintään 70 %.</p> <p>Hyväksyttävät kustannukset:</p> <ul style="list-style-type: none"> - henkilöstökustannukset siltä osin kuin henkilöstö toimii hankkeen parissa; - välineiden ja laitteiden kustannukset siltä osin kuin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa. Jos tällaisia välineitä ja laitteita ei käytetä hankkeen tarpeisiin koko niiden käyttöikä, tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan; - rakennusten ja maa-alueiden kustannukset siltä osin kuin ja siltä ajalta, kun niitä on käytetty hankkeessa. Rakennusten osalta tukikelpoisiksi katsotaan ainoastaan poistokustannukset, jotka vastaavat hankkeen kestoa laskettuna yleisesti hyväksytyjen kirjanpitoperiaatteiden mukaan. Maa-alueiden osalta tukikelpoisiksi katsotaan liiketaloudellisin ehdoin toteutetun luovutuksen kustannukset tai toteutuneet pääomakustannukset; - ulkopuolisista lähteistä markkinaehdoin ostetun tai käyttöluvalla hankitun sopimukseen perustuvan tutkimuksen, tietämyksen ja patenttien kustannukset sekä konsultoinnin ja vastaavien palveluiden kustannukset, kun niitä on käytetty yksinomaan hanketta varten; - muut yleiskustannukset ja toimintakustannukset, mukaan lukien suoraan hankkeesta aiheutuvat materiaalien, tarvikkeiden ja vastaavien tuotteiden kustannukset.
<p>Hakemuksen sisältö ja hankesuunnitelma:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Onko oleellista tai tuleeko siitä lisähyötyä, jos sisällyttää hakemukseen linkkejä mm. EU:n, järjestöjen, valtion jne. virallisiin kannanottoihin, joissa nimenomaan toivotaan ja ohjataan hakemuksessa esitettyyn lopputulokseen - Entä linkkejä jo olemassa oleviin tai päättyneisiin valtion rahoittamiin tutkimuksiin ja niiden käytäntöön jalkauttamiseen ja toimenpidesuosituksiin? 	<p>Hakemukseen kannattaa liittää kiteytetysti asiat, jotka ovat hankkeen toteutuksen, relevanssin sekä ilmastotavoitteiden kannalta olennaisia. Hankesuunnitelman runko löytyy hakuilmoituksen Liite 1:stä täältä.</p> <p>Arviointikriteerit löytyvät tiivistetysti haun yleisistä edellytyksistä täältä.</p> <p>Arvioidut talous- ja työllisyysvaikutukset kannattaa kuvata hankesuunnitelmassa, sillä ne ovat osa hankkeen sanallista arviointia.</p>

- Onko painoarvoa, jos hankkeen työllistävä vaikutus valtakunnallisesti on huomattava sekä hanke tähtää viennin kasvuun ja uudistumiseen?